

SERÓ
ESPai TRANSMISSOR

Dossier didàctic i informatiu adreçat al

**Ajuntament
d'Artesa de Segre**

**museu
de la
noguera**

iPAT serveis
culturals
planifica investiga gestiona promociona

Índex

1. Introducció
2. Activitats
 - 2.1. Visites
 - 2.2. Tallers
 - 2:2.1. Art rupestre
 - 2:2.2. Joies prehistòriques
 - 2:2.3. Modelat amb fang
 - 2:2.4. Agricultura neolítica
3. Horaris i tarifes
4. Ubicació i dades de contacte

1. Introducció

Seró Espai Transmissor és el nom del centre que conserva i exposa les restes arqueològiques del monument megalític dels Reguers de Seró. El jaciment correspon a un dolmen pirinenc del III mil·lenni aC, tot i que en la seva construcció s'hi van utilitzar fragments de tres estàtues-menhirs més antigues (possiblement del neolític final) de gran rellevància dins l'àmbit europeu. Es tracta, doncs, d'un centre de referència per explicar la transició entre el neolític i el calcolític a través dels successius monuments megalítics que hi van alçar els habitants de la zona.

L'edifici que acull les restes (reconegut amb diversos guardons) esdevé un atractiu més per a la visita. A efectes pràctics, cal destacar-ne els següents espais:

- sala polivalent, on s'hi fan conferències i tallers
- sala d'exposició, amb una mostra de les restes arqueològiques trobades i panells explicatius del procés d'excavació i la interpretació del conjunt
- espai d'exposició de les escultures-menhir.

2. Activitats

Seró Espai Transmissor ofereix dos tipus d'activitats als centres escolars: les visites guiades a l'exposició i tallers. Aquestes activitats es poden dur a terme de manera combinada (i simultània, si hi ha diversos grups) en funció dels objectius fixats des de cada centre escolar i la disponibilitat de temps per realitzar-les. Així mateix, tant el llenguatge com els continguts s'adaptaran a les competències de cadascun dels cicles escolars. Seguidament, traçarem les línies bàsiques i comunes d'aquests continguts.

També en anglès

Oferim l'opció de fer les **visites guiades i els tallers en anglès**. Amb aquesta proposta, als objectius didàctics de l'Espai Transmissor s'hi suma l'aprenentatge de l'anglès mitjançant una experiència vivencial.

2.1. Visites

Objectiu general: el coneixement del dolmen dels Reguers de Seró i de les estàtues-menhir precedents han de servir per **conèixer l'etapa de la prehistòria a la qual pertanyen**, però també per **interpretar el paisatge** que hi estava relacionat. Establint aquest context geogràfic, natural i humà es posarà de relleu l'**esfera simbòlica del megalitisme** (que es manifesta en altres dòlmens de l'entorn immediat).

El paisatge de la Noguera fa 5000 anys

Situem-nos 5000 anys enrere, un temps en el qual coincidiren les darreres poblacions de mamuts i les primeres piràmides esglaonades a Egipte.

- Quines coses de les que veiem **des del mirador** de l'Espai Transmissor han canviat des de llavors? El relleu? Construccions? Vies de comunicació?
- Hi vivien persones? Eren físicament semblants a nosaltres? On vivien? Els materials que utilitzaven s'assemblaven als de l'Espai Transmissor?
- De què vivien? Conreaven? tenien ramats? Quin tipus d'eines utilitzaven i quines no en el seu dia a dia?
- Apart d'utilitzar el territori amb finalitats pràctiques, el veien des d'altres perspectives?

El món simbòlic

A partir de les respostes anteriors, i ja **a la sala** on s'exposa el procés d'excavació del túmul, els materials exhumats i la interpretació de les estàtues-menhir, parlarem del món simbòlic de la prehistòria.

- Què és el megalitisme? Coneixeu algun megàlit de l'entorn? Per a què servien?

A la Noguera hi ha sobretot grans monuments funeraris. En la seva construcció hi intervenien factors com l'observació dels fenòmens astronòmics, però també evolucionaren en paral·lel als hàbits funeraris (nombre de persones enterrades, tipus de construccions, ofrenes funeràries...). El dolmen de Seró, però, és especial:

- Té sentit, que les lloses de la cambra central estiguin decorades? Per què n'estan? Procedeixen d'un monument anterior reutilitzat. Com podia ser? Quin significat tenia?

Es tracta d'estàtues-menhir monumentals que havien fitat el territori. No tenien una funció pràctica (com els dòlmens), sinó simbòlica. Ens donen informació sobre els costums i la societat, però també sobre la vestimenta, de manera que el discurs retorna al seu punt d'inici. Finalment, la visita acaba amb l'accés a la **sala de les estàtues-menhir**, on es remarcaran els detalls explicats anteriorment.

2.2. Tallers

Oferim diversos tallers per complementar les visites amb una activitat lúdica i vivencial que en reforci els continguts. El grau de complexitat (tant de l'execució com de les explicacions que les acompanyaran) i els materials i eines emprats s'adaptaran a l'edat de l'alumnat. El temps de durada previst, en tots els casos, és d'un màxim d'una hora.

2.2.1. Art rupestre

Probablement, un dels elements de la prehistòria més coneguts popularment és l'art rupestre. Les més conegudes són les pintures rupestres paleolítiques, però n'hi ha d'etapes més recents. A més de la pintura, es coneixen molts gravats a la roca.

Prenent com a referència làmines de pintures rupestres reals, es proposarà als alumnes reproduir-ne una pintura. El procediment començarà preparant la superfície on pintarem, que serà una cartolina revestida amb una pasta d'aigua i sal (per recrear la rugositat de la pedra). Mentre s'eixuga, cercarem pigments naturals a l'entorn, i en facilitarem alguns com el carbó. Els mateixos alumnes els trituraran (utilitzant pedres i còdols) i barrejaran amb aigua, per després poder pintar.

Objectiu didàctic: Introduir els alumnes en el món del simbolisme a la prehistòria, a més de fomentar la capacitat artística i creativa i aprendre d'on surten alguns pigments.

2.2.2. Joies prehistòriques

En aquest taller es proposarà l'elaboració de collarets, polseres, anells o altres joies efímeres. Empraran materials reutilitzats (taps d'ampolles), comestibles (pasta alimentària sense al·lèrgens) i petxines. Part de l'activitat consistirà en la tria i distribució dels materials i en la resolució de problemes com la manera de perforar-los. Per als cicles superiors, posarem en pràctica un trepant manual com els utilitzats a la prehistòria per a fer collarets com el trobat a Seró.

Objectiu didàctic: Introduir als alumnes en el món de les relacions comercials i el ritual funerari. Desenvoluparan habilitats manuals i aprendran el concepte d'allò efímer i la

importància del reciclatge.

2.2.3. Modelat amb fang

Es proposarà als alumnes dues opcions a realitzar amb argila. En primer lloc, la recreació (amb forma i decoració) d'un megàlit. En segon lloc, l'elaboració d'un vas campaniforme com els descoberts a Seró, amb el que aprendran tècniques de modelat de ceràmica i de decoració amb incisions.

Objectiu didàctic: Introduir a l'alumne a les tècniques constructives del megalitisme o l'elaboració de ceràmica, fomentant també la seva capacitat

artística i creativa.

2.2.4. Agricultura neolítica

Seró Espai Transmissor iniciarà un projecte d'arqueologia experimental, en el que al llarg del curs se sembrarà, cuidarà, segarà i moldrà una collita d'espelta petita, una varietat de cereal present a la zona durant el neolític. S'introduirà als alumnes en el món de les llavors i l'agricultura a la prehistòria, coneixeran el cicle del conreu i com al llarg dels mil·lennis s'han seleccionat varietats més productives. També se'ls introduirà el concepte de la mòlta del gra i els usos posteriors.

Objectiu didàctic:
Introduir al nen a la l'agricultura del neolític, emfasitzar la seva importància al passat i al present i entendre els procés de producció.

3. Horaris i tarifes

De dimarts a divendres de 9 a 14h, prèvia concertació.

Cost de la visita: 1,5 €/alumne.

Cost de cada taller: 2,5 €/alumne

4. Ubicació i dades de contacte

Carrer Escoles, 2

25739 Seró (Artesa de Segre, la Noguera)

Coordenades: 41.8753609, 1.1081925

info@seroespaitransmissor.cat

reserves@seroespaitransmissor.cat

Telèfon: 661224195

